

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713201004
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6713201004.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci starostlivosti o maloletého G. Y., narodeného XX. XX. XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, detašované pracovisko Detva, so sídlom 962 12 Detva, Štúrova č. 35, a J. Y., narodeného XX. XX. XXXX, zastúpeného JUDr. Michaelou Maňuchovou, advokátkou, Advokátska kancelária 962 21 Lieskovec, Osloboditeľov 2585/5, obaja bytom u matky, deti rodičov N. X. Y., rodenej R., narodenej XX. XX. XXXX, bytom D. č. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Michaelou Maňuchovou, advokátkou, Advokátska kancelária 962 21 Lieskovec, Osloboditeľov 2585/5 a H. Y., narodeného XX. XX. XXXX, bytom Y. č. XXX, o návrhu matky (ďalej len navrhovateľky v „1/rade“ na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom a o návrhu J. Y., narodeného XX. XX. XXXX (ďalej len navrhovateľ v „2/rade“), o určenie výživného na čas od jeho plnoletosti, o odvolaní navrhovateľov v 1/ a 2/ rade i o odvolaní otca maloletých detí (ďalej len „odporca“), proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/37/2013-278 zo dňa 1. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o úprave styku otca s maloletým G. Y., narodeným XX. XX. XXXX a o povinnosti matky maloleté dieťa na styk s otcom riadne a načas pripraviť, vo výroku o zvýšení (určení) výživného na maloletého J. Y., narodeného XX. XX. XXXX (po nadobudnutí plnoletosti ako navrhovateľovi v 2/ rade), o nedoplatku na výživnom a o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, o náhrade trov konania a o tom, že týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C 31/2008-31 zo dňa 03. 04. 2008 v časti výživného a úpravy styku, v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletým G. Y. a úpravy výživného vo vzťahu k maloletému J. Y. (navrhovateľovi v 2/ rade), z r u š u j e a v tomto rozsahu vec okresnému súdu v r a c i a na ďalšie konanie.
Rozsudok okresného súdu vo výroku o zvýšení výživného na maloletého G. Y. ostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi H. Y., narodeného XX. XX. XXXX, povinnosť prispievať zvýšeným výživným na maloletého G. Y., narodeného XX. XX. XXXX, sumou 66 € mesačne od 01. 12. 2014 vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky. Upravil styk otca s maloletým G. Y. tak, že je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že v stanovenú hodinu si dieťa pred bytom matky prevezme a v stanovenú hodinu ho opäť pred jej bytom vráti. Matke uložil povinnosť dieťa na stretnutie s otcom riadne a načas pripraviť. Zároveň okresný súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť prispievať zvýšeným výživným na mal. J. Y., nar. XX. XX. XXXX sumou 80 € mesačne od 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014 počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky, od 01. 02. 2014 vo výške 100 € mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám J. Y., narodeného XX. XX. XXXX. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Rozhodol o nedoplatku na výživnom tak, že otcovi povolil splácať nedoplatok na výživnom za mesiac január 2013 až január 2014 vo výške 390 € po 32,50 € mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky, za obdobie február 2013 až november 2014 vo výške 200 € po 16,66 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným vždy do 15-teho dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. Súď zároveň rozhodol, že žiaden

z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, a že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C 31/2008-31 zo dňa 03. 04. 2008 v časti výživného a úpravy styku.

Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým G. okresný súd v dôvodoch rozsudku poukázal na to, že vychádzal pri rozhodovaní jednak so záverov znaleckého posudku, ako aj samotného vyjadrenia maloletého, ktorý odmietal pôvodnú úpravu styku s otcom. Rozhodol tak podľa ust. § 26 Zákona o rodine. Pokiaľ ide o zvýšenie výživného na maloletého J. Y. (poľažne určenie výživného pre navrhovateľa v 2/ rade po nadobudnutí jeho plnoletosti) okresný súd uviedol, že toto určil diferencovane veku a potrebám maloletého, a to počnúc dňom 01. 01. 2014 do 01. 02. 2014 vo výške 80 €, ktorú sumu považoval za primeranú s prihliadnutím k tomu, že maloletý nastúpil do 1. ročníka strednej školy. Od XX. XX. XXXX nadobudol vek plnoletosti, a preto zvýšil výživné na sumu 100 € mesačne, nakoľko sa zvýšili náklady spojené s jeho výživou ako aj prípravou na jeho budúce povolanie. Súd pri výške výživného vychádzal jednak z príjmu otca, ktorý by dosahoval, keby s ním nebol ukončený služobný pomer, ako aj z toho, že popri výsluhovom dôchodku je v jeho možnostiach a schopnostiach si privyrobiť a takúto vyživovaciu povinnosť plniť bez ohrozenia výživy ďalšieho maloletého dieťaťa. Rozhodol tak podľa § 78 ods. 1, prvej vety, Zákona o rodine. O nedoplatku na výživnom vo vzťahu k maloletému J. Y. (poľažne navrhovateľovi v 2/ rade) rozhodol podľa ust. § 160 ods. 1 O. s. p., pričom uviedol, že za obdobie 2013 až január 2014 mu vznikol celkový nedoplatok vo výške 182 €, ktorý mu súd povolil splácať v 32,50 € mesačných splátkach k rukám matky a za obdobie február 2013 až november 2014 vyčíslil nedoplatok pri platení výživného 66 € na 340 €, ktoré mu súd povolil splácať v 16,66 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným s tým, že pokiaľ bude v jeho možnostiach a schopnostiach, môže tento nedoplatok uhradiť vyššími splátkami, prípadne jednorazovo.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., nakoľko konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Proti rozsudku okresného súdu podali v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.), odvolanie tak navrhovateľa v 1/ a 2/ rade, ako aj otec maloletých detí (odporca).

Navrhovateľka v 1/ rade a navrhovateľ v 2/ rade namietali rozsudok okresného súdu, pokiaľ okresný súd zaviazal otca prispievať výživným na maloletého J. N. od podania návrhu do dovŕšenia plnoletosti sumou 80 € a od dovŕšenia plnoletosti sumou 100 €. Rozhodnutie o platení výživného po nadobudnutí plnoletosti v sume 100 € je nelogické, lebo žiadna zmena pomerov dovŕšením plnoletosti nenastala. Navrhovateľ v 2/ rade má stále rovnaké výdavky. Namietali aj nedostatočné zistenie skutkových okolností na strane odporcu, pričom poukázali na celkové výdavky navrhovateľa v 2/ rade, ktoré sa zvýšili nástupom na strednú školu v súvislosti s novými výdavkami na cestovné, stravné na praxi a náklady spojené s praxou. Celkové mesačné náklady predstavujú sumu 283,50 € a podiel na každého rodiča je suma 141,75 €. Poukázali aj na tú skutočnosť, že odporca prišiel o svoj príjem pre hrubé porušenie služobnej disciplíny, čo však nemôže byť deťom na neprospech. Rozsudok okresného súdu bol založený na nesprávnych skutkových zisteniach, a preto žiadali, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil ho na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo rozsudok zmenil a návrhu vyhovel.

Otec maloletých detí (odporca) žiadal rozsudok okresného súdu vo vzťahu k výroku o úprave styku s maloletým G. Y., narodeným XX. XX. XXXX zmeniť tak, aby sa mohol otec maloletého stretávať sa s maloletým aj vtedy, keď o tom rozhodne sám maloletý po dohode s otcom. Pokiaľ ide o výživné na syna J. Y., navrhol, aby bol povinný prispievať na neho zvýšeným výživným sumou 70 € mesačne od 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15 dňa v mesiaci k rukám matky, od 01. 02. 2014 vo výške 70 € mesačne k rukám J. Y., narodeného XX. XX. XXXX. Odvolanie odôvodnil tým, že po rozhovoroch so synom G. zistil, že matka sama zakazuje G. stretávať sa s ním, aj keď mu dovolí ísť k jeho rodičom, má zakázané počas tohto pobytu u nich ísť k otcovi do Y. s tým, že ak by išiel, nepustí ho už ani k jeho rodičom, teda k starým rodičom maloletého. Sám G. mu povedal, že by chcel ísť ku nemu, ale jeho mama mu to zakazuje. Zo znaleckého psychologického posudku na str. 19 je jednoznačne potvrdené, že syn G. je pod silným vplyvom matky. Už 6 rokov žije otec s partnerkou J. R., narodenou XX. XX. XXXX, z toho 3 roky v spoločnej domácnosti aj s jej maloletým synom H. R., narodeným XX. XX. XXXX, v nájomnom byte v obci Y., kde platí nájom za byt spolu so všetkými službami 300 € mesačne. V súčasnosti je jeho partnerka na rodičovskej dovolenke, lebo sa im XX. XX. XXXX narodila dcéra T.. To znamená, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a jeho mesačný príjem je 386, 48 € výsluhový dôchodok. Zo živnosti, ktorú v súčasnej dobe vykonáva, má zárobok v priemere za mesiac okolo 200 €. Po rozvode sa vzdal nároku na svoju polovicu bytu, ktorý bol v spoločnom vlastníctve s navrhovateľkou s tým, že svoju časť prenechal obom synom. Navrhovateľka byt predala, čím získala finančné prostriedky pre seba, a to sumu 1,5 mil. Sk v tej dobe. Pred dvoma rokmi začala stavať chatu rovno vedľa chaty rodičov odporcu, ktorá je už v súčasnosti hotová. Nedávno sa presťahovala do 4

izbového bytu, ktorý si kúpila so svojím novým manželom. Z toho dôvodu usudzuje, že navrhovateľka má dosť finančných prostriedkov.

K odvolaniu odporcu podala navrhovateľka v 1/ rade písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že maloletý G. má k dispozícii telefón, na ktorom ho otec nekontaktuje. Pri poslednom stretnutí, kde otec ho navštívil v škole, dieťa ušlo zadným vchodom. V tom čase dieťa nebolo pod vplyvom matky. Maloletý G. často navštevuje starých rodičov z otcovej strany, avšak otec detí napriek tomu, že vie, že maloletý sa nachádza u jeho rodičov, tam na návštevu nejde a so synom sa nestretne. Otec detí žije v nenávisti k matke detí, ktorú aj na pojednávaniach hrubo osočoval, túto urážlivo haní aj pred dieťaťom, ktoré prirodzene nadobudlo odpor voči nemu. O dieťa sa otec nezaujíma, deti nedostávajú darčeky k sviatkom, sú ignorované zo strany otca. Pokiaľ ide o výživné vo vzťahu k navrhovateľovi v 2/ rade nie je pravdou, že by sa otec vzdal nároku na polovicu bytu, ktorý nadobudli počas manželstva. Poukázala na písomné prehlásenie odporcu, ktoré podal za účelom vyporiadania BSM jeho dcéry N. X., rod. R., nar. XX. XX. XXXX. Záhradnú chatku si postavila s manželom z finančných prostriedkov, ktoré po vyporiadaní BSM získal jej partner.

Odporca podal taktiež písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľky v 1/ rade a navrhovateľa v 2/ rade. Poukázal na skutkové okolnosti rozvodu rodičov maloletých detí a na ich vzájomné vzťahy po rozvode. Mal za to, že súd prihliadal objektívne k jeho výdavkom a príjmom a podľa daňového priznania rátať s tým, že sú v ňom zarátané aj náklady na odvody. Uviedol, že nemá toľko finančných prostriedkov, aby platil vyššie výživné a má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to dvojročnú dcéru T. Y., narodenú XX. XX. XXXX.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniam nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), čiastočne viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a čiastočne týmto rozsahom neviazaný v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p., odvolania prejednal bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu čiastočne podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu a nové rozhodnutie a čiastočne rozsudok okresného súdu ponechal nedotknutým.

Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu týkajúci sa úpravy styku otca s maloletým G. Y., odvolací súd poukazuje na ust. § 157 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Okresný súd v rozsudku uviedol, že pri rozhodovaní o úprave styku vychádzal zo záverov znaleckého posudku. Rozsudok okresného súdu je z tohto dôvodu absolútne nepreskúmateľný, pretože okresný súd nekonkretizoval znalecký posudok, zo záverov ktorého vychádzal pri rozhodovaní, a pokiaľ aj bol v konaní vykonaný znalecký psychologický posudok č. 47/2013 znalcom J.. A. Q., tento znalecký posudok bol vyhotovený 31. 08. 2013 na základe vyšetrenia maloletého Andreja Sabola a jeho rodičov zo dňa 20. 08. 2013, pričom rozsudok okresného súdu je zo dňa 1. decembra 2014 a pre účely tohto konania už bol v čase rozhodovania prvostupňového súdu neaktuálny. Vzhľadom na uvedené bude úlohou okresného súdu buď vypočítať maloletého G. Y. priamo, prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu v súlade s procedurálnymi pravidlami a v súlade s čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa (zákon č. 104/1991 Zb.). Pokiaľ ide o rozhodnutie okresného súdu o zvýšení výživného (úprave výživného) vo vzťahu k maloletému J. Y. (navrhovateľovi v 2/ rade), odvolací súd znovu poukazuje na nedostatočne zistený skutkový stav, ako aj na nedostatok právneho posúdenia veci. Okresný súd vec posúdil len podľa § 78 ods. 1, prvej vety Zákona o rodine, podľa ktorého ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Neuviedol však podľa akých ustanovení rozhodol o zvýšení (určení) výživného, preto je rozsudok taktiež nepreskúmateľný pre nedostatok jeho právneho posúdenia, ale aj pre nedostatočne zistený skutkový stav veci, nakoľko okresný súd pri rozhodovaní o zvýšení (určení) výživného vychádzal len z potvrdenia Daňového úradu Banská Bystrica o príjmoch a výdavkoch odporcu za rok 2011 a 2012, hoci súd rozhodoval už v decembri 2014 a bolo možné zistiť príjmy a výdavky otca z jeho živnostenskej činnosti už aj za rok 2013. Taktiež nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k záveru o nutnosti diferencovania výživného podľa toho, či maloletý J. Y. nadobudol alebo nenadobudol plnoletosť. V tomto smere treba dať za pravdu navrhovateľke 1/ a navrhovateľovi 2/, že len nadobudnutím plnoletosti nedochádza k zmene pomerov navrhovateľa v 2/ rade. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal jednak z príjmu, ktorý by odporca dosahoval, keby s

ním nebol ukončený služobný pomer, pritom ale neuviedol aký príjem by dosahoval, keby s ním nebol ukončený služobný pomer a neporovnal ho s príjmom, ktorý otec dosahuje zo živnostenskej činnosti už aj za rok 2013, preto bude úlohou okresného súdu zistiť príjmy a výdavky otca podľa daňového priznania za rok 2013, prípadne, pokiaľ bude daňové priznanie podané za rok 2014, tak aj za rok 2014. Súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal, že bude v možnostiach a schopnostiach odporcu plniť si vyživovaciu povinnosť bez ohrozenia výživy ďalšieho maloletého dieťaťa, v tomto smere okresný súd taktiež nevykonal absolútne žiadne dokazovanie za účelom zistenia výdavkov odporcu na ďalšie maloleté dieťa, a to na maloletú dcéru T. Y., narodenú XX. XX. XXXX. Na tieto výdavky je povinný okresný súd prihliadnúť pri rozhodovaní. Nestačí len všeobecne poukázať na to, že bude v schopnostiach a možnostiach odporcu plniť výživné na navrhovateľa v 2/ rade bez ohrozenia výživy ďalšieho maloletého dieťaťa.

Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu vo výroku o nedoplatku na výživnom, v tomto výroku je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný pre jeho nezrozumiteľnosť, keďže okresný súd na jednej strane rozhodol o tom, že nedoplatok výživného je za obdobie január 2013 až január 2014 vo výške 182 € a zároveň, že zameškané výživné za obdobie február 2013 až november 2014 je vo výške 340 €. Zameškané výživné za obdobie január 2013 až január 2014 súd povolil splácať odporcovi k rukám matky (navrhovateľky v 1/ rade), pričom pokiaľ ide o splácanie zameškaného výživného za obdobie február 2013 až november 2014, okresný súd neuviedol, komu má odporca toto zameškané výživné zaplatiť. Súd zameškané výživné za január 2013 až január 2014 povolil otcovi splácať v 32,50 € mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15 dňa v mesiaci k rukám matky a za obdobie február 2013 až november 2014 vo výške 200 € po 16,66 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným vždy do 15 dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. Nie je zrejmé, či zameškané výživné za január 2013 až január 2014 je odporca povinný splácať taktiež spolu s bežným výživným a taktiež pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky.

Odvolací súd poukazuje na zmätočnosť rozsudku okresného súdu aj vo výroku, ktorým sa odporcovi uložila povinnosť prispievať zvýšeným výživným na maloletého J. Y., keď na jednej strane okresný súd povolil odporcovi prispievať na neho zvýšeným výživným počnúc dňom 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014 a zároveň aj počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti otca XY. prispievať zvýšeným výživným na maloletého G. Y., zostáva, ako odvolaním nenapadnutý, nedotknutý (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd rozsudok okresného súdu vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým G. Y. a vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k zvýšeniu výživného (úprave výživného) k maloletému J. Y. (navrhovateľovi v 2/ rade) zrušil, ako výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd pritom podotýka, že rozhodnutie okresného súdu podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. je správne len pokiaľ ide o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu, pričom konanie o určenie výživného po nadobudnutí plnoletosti maloletého J. Y. je možné začať len na návrh.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.